

Handläggare

Annelie Pahv

annelie.pahv@enkoping.se

Teknik- och serviceförvaltningen

Avveckling av verksamhetsområdet för dricksvatten i Veckholm

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. upphäva det kommunala verksamhetsområdet för dricksvatten i Veckholm.

Beskrivning av ärendet

I Veckholm, Enköpings kommun, finns ett mindre kommunalt verksamhetsområde för dricksvatten som omfattar fem fastigheter, Veckholm 3:1-4 och 6:1. Det finns inga indikationer på framtida utbyggnad i området. Det befintliga vattenverket övertogs av Enköpings kommun vid kommunsammanslagningen på 1970-talet, men skälen till att området då fick kommunalt dricksvatten är idag oklara på grund av avsaknad av dokumenterade beslut.

Enligt gällande praxis inom VA-juridiken omfattas det kommunala verksamhetsområdesansvaret endast områden där ett samlat behov finns av ett minimum av 20-30 fastigheter som ligger samlat, eller där särskilda miljö- eller hälsoskyddsskäl föreligger. Dessa kriterier uppfylls inte i Veckholm.

Vidare är det inte förenligt med likabehandlingsprincipen att ett område med endast fem fastigheter fortsatt ska omfattas av kommunalt ansvar, när liknande små områden inte gör det. Det är inte heller tillåtet att övriga VA-

kollektivet belastas med högre avgifter till följd av kostnader för områden där kommunen inte bör ha ansvar för VA-försörjning.

Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412; LAV) medger inskränkning av verksamhetsområden, förutsatt att vattenförsörjning kan lösas med enskilda anläggningar som är godtagbara ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt. I Veckholm är detta möjligt genom att de boende tar över den befintliga anläggningen, som genomgått renoveringar och uppfyller samtliga kvalitetskrav för dricksvatten.

Eftersom de fem fastigheterna i Veckholm inte omfattas av kravet på kommunalt dricksvatten ska verksamhetsområdet enligt lagen inskränkas. Förutsättningarna för att inskränka ett beslutat verksamhetsområde regleras i LAV. Det får bara göras om bebyggelsens behov av vattenförsörjning lämpligen kan ordnas genom enskilda anläggningar som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Det är kommunen som ska visa att det är möjligt att ordna enskilda anläggningar.

I Veckholm är detta möjligt genom att de boende tar över den befintliga anläggningen. Anläggningen har under de senaste åren genomgått renoveringar och är nu i godtagbart skick och dricksvattnet klarar samtliga gränsvärdeskrav.

Ärendets beredning

Ärendet har hanterats i enlighet med juridisk praxis för beslut om avveckling av verksamhetsområden, vilket innebär beslut av teknisk nämnd, kommunstyrelse och slutligen av kommunfullmäktige.

Dialog har förts med berörda fastighetsägare och fortsatt samverkan kommer att ske i nästa steg av processen efter att de kommunala besluten är fattade. Övertagande kan först ske efter de kommunala besluten är tagna och samfällighet har bildats av lantmäteriet. VA-jurist har bistått VA-verksamheten i avvecklingsprocessen.

Ekonomiska konsekvenser

När en kommun fattar beslut om inskränkning av ett sedan tidigare beslutat VA-verksamhetsområde ska VA-huvudmannen ersätta fastighetsägarna för den skada som inskränkningen medför. Utgångspunkten är att

fastighetsägarna är berättigade motsvarande en anläggningsavgift enligt gällande VA-taxa. Kostnader som VA-huvudmannen haft för att ordna övergången ska räknas bort från ersättningen. Det kan till exempel innebära att om VA-huvudmannen varit behjälplig att ordna gemensamhetsanläggning så ska kostnaderna för detta räknas bort. Värdet på själva anläggningen ska inte tas med i dessa beräkningar, dessa delar anses redan reglerade genom tidigare avgiftsbetalning.

Anläggningens kvarvarande värde behöver dock avskrivas i sin helhet. Värdet uppgår till omkring 1 200 000 kronor och hanteras genom avskrivning fram till 2027. De ökade avskrivningskostnaderna påverkar driftbudgeten. För 2025 kommer kostnaderna vara ungefär 250 000 kronor och täckas i sin helhet av driftmedel då verksamheten har avstått från att avropa konsultstöd och därigenom sparat pengar. För 2026 kommer kostnaderna vara omkring 800 000 kronor och kommer täckas av redan budgeterade medel för en utredning som skjutits framåt i tid på grund av omprioritering. För 2027 kvarstår omkring 150 000 kronor som kommer budgeteras för i samband med budgetarbetet.

När anläggningen överlämnas till fastighetsägarna utgår brukningsavgifterna för kommunalt dricksvatten. Fastighetsägarna övertar samtidigt allt drift- och underhållsansvar samt ansvar för kommande investeringar och reinvesteringar. De kan själva välja att drifta anläggningen i egen regi eller använda ett serviceavtal. De därmed själva styra kostnadsutvecklingen för sin egen anläggning.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Beslutet medför inte några sociala eller miljömässiga konsekvenser.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2025-08-13
- PM - Avveckling verksamhetsområde Veckholm, 2025-05-08

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande:

- Anna Sjödin, Förvaltningschef
- Anna Johansson, VA-chef

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Kommunfullmäktige, för åtgärd